

högst pikant artikel. Jag har af honom icke sett annat än en hartass-artad kritik öfver Strauss i Berliner» Jahrbücher» för 1837(?). Men på det fält, han nu är, har han ju en aldeles utmärkt stil. Boken måste säkert göra stor lycka hos den stora allmänheten - åtminstone har den gjort den hos mig.

För året har jag icke requierat annat än gammalt nytt från Tyskland. Svenska nyheter har jag deremot haft något, så att jag, när jag vunnit några timmars god ro, just ibland tyckt mig vara en väl försedd landpatron. Nu motser jag med den 14 December» halfannan månads ro, om en tidningsskrifvares lif så kan kallas. Denna tid skall dock gifva en och annan lugnare stund för arbete, hvarom jag ännu icke förlorat allt hopp.

Nu har jag endast skrivit i egna affärer och väntar af Brors vanliga godhet, när ferien kommer, liquid i underrättelser om Bror och älskvärda familj, till hvilken jag beder framföra min ödmjukt tillgifna helsning, inneslutande mig i Vördade Brors goda vänskap.

Joh. Vilh. Snellman.

20 Kuopio d. 28 Nov. 1844.

271 *J. V. SNELLMAN - G. A. UHLENIUS NOVEMBER 1844, KONCEPT*
HUB, *Diverse brev*

Ärade Bror!

30 Den konfidentiele skrifvelsen af den 7:de November har jag haft äran mottaga, och har jag efter något betänkande ansett skyldigheten fordra att derpå lemna ödmjukt svar, hvars innehåll jag hoppas Bror har godheten anmäla hos Högä Vederbörande.

Den stora välvilja, tillsägelsen röjer, vet jag att uppskatta och aflägger derfor min ödmjukaste tacksägelse. Jag kan också väl förstå, att det lyckande sätt, på hvilket jag stundom omförmålt utrikesnyheter i min Tidning kunnat väcka missnöje, emedan det är lätt att ana intentioner under det, som varit en lynnets lek. Jag vill äfven lofva att häruti för framtiden iakttaga all möjlig försigtighet, i det hopp likväl att mina kannstöperier öfver de ur F«inlands» Adlmänna» Tidning» lånade notiser icke därför skola anses för dömliga, att de afvika från H:r redaktörens för sistnämnda blad.

Men lika upprigtigt, som jag här erkänt ett fel, vågar jag försäkra, att jag i fråga om inhemska ärenden aldrig med vett och vilja brustit mot, hvad jag kunnat ana vara af omständigheterna fordradt, mycket mindre förbisett lagens uttryckliga föreskrifter, Landets Styrelses åtgärder har jag aldrig omnämnt annorlunda än med skyldig agtning, icke någonsin med tadel, men ofta med uppriktiga yttringar af glädje och tacksamhet. Om någon särskild auktoritets tillgöranden har intet i min Tidning förekommit. Äfven der jag yttrat någon åsigt i allmänna administrativa och ekonomiska frågor, tror jag mig hafva iakttagit skyldig vördnad för den afgörande magten, då jag framställt min tanke vanligen i form af en osäker förmodan eller en undfallande önskan.

Jag kan sålunda i sanning icke veta, hvilka mina »reflexioner öfver ställningar och förhållanden uti vårt land» kunnat »väcka misshag».

För sådane kan jag icke anse ens det, jag nu och då talat om Censuren i landet – med unnantag af de öfverdådiga, men mångtydiga och dunkla »frågorna» i Saima N:o 43, hvilkas olämplighet jag vid närmare besinnande insett och erkänner. Att jag gjort äfven censuren till offentligt talämne, detta har skett i det allmännas sanna intresse, emedan en så verksam magt, endast derigenom, att den öppet ställes i jembredd med många andra inskränkningar, dem gifna samhällsförhållanden bjuda, upphörer att vara något utomordentligt, d. ä. för allmänna medvetandet betungande. Den glädje jag någongång vågat uttala öfver censurens frisinthet är i enskilda fall har haft samma syfte. Men om derjemte någon att denna efterlåtenhet än ytterligare måtte utsträckas i afseende å teori och vetenskapligt i mitt framträd, så må detta förlåtas min enskilda samhälls just i detta afseende varit inskränkt, så att jag nödgats söka utlandet, för att ega någon vetenskaplig verksamhet. ehuru jag upprepadt medgifver, att den form en sådan önskan i anförda N:o 43 egde, var obetänkt och följd af stundens otålighet.

Ett fritt språk i fråga om allmänna bildningen och undervisningen samt den inhemska litteraturen är den inhemska litteraturens lifsluft. Inskränkningar häri skulle åtminstone för mig vara ett förbud att aldrig nyttja penna i Finland, d. ä. en förvisning öfver dess gränser. Men jag är, öfvertygad att härom icke är fråga – ej heller någonsin frågor kan uppstå om blott inga förmodade intentioner bedömas i stället för öppna ord och handlingar.

Slutligen får jag med samma franchise, hvarom det anförda torde vittna, betyga, huru nedslående för mig det skulle vara att hafva gifvit anledning till någon utomordentlig åtgärd från Censurens sida, både för det obehagliga intryck detta mångenstädes skulle väcka och än mer för de obehagliga följderna i afseende å den inhemska litteraturens framtida utveckling. Jag skall då göra allt, hvad med min öfvertygelse förenas kan, för att afvända hvarje sådan åtgärd mot min Tidning, anseende mig dertill ega ännu en förbundelse i tacksamheten för det förtroende, hvarmed mig Nådigst lemnats bifall till bladets utgifvande, och för den upplysta frisinthet, hvarmed dess innehåll härtills blifvit ansedt.

Särskilt får jag tacka för det grannliga sätt i hvilket Brors vänskap meddelat mig den nedslående tillsägelsen, och förnyar min anhållan, att Bror godhetsfullt ville på lämpligaste sätt låta innehållet af detta svar komma till Vederbörandes kännedom. Med Högaktning

Ärade Brors
Ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Kuopio d. 16 December 1844.